

יוטאגויה כמאפשרת למידה מרחוק

אנחנו מבקשים לעודד מרצים ומדפיי"ם להתנסות בלמידה **יוטאגויה** המתאימה מאוד ללמידה מרחוק ושבח הסטודנט לוקח אחריות גבוהה מאוד ללמידה שלו.

יוטאגויה (heutagogy) היא למידה מכוונת עצמית שבה הסטודנט/ית לוקח/ת אחריות על חלק גדול או רוב הלמידה שלו. המרצה נמצא שם לצידו לצורך התייעצות וחשיבה כדי להתמודד עם קשיים ואתגרים בדרך.

קצת יותר על הגישה:

בק, ש', וקוזמינסקי, ל' (2016). יוטאגויה. **לקסיקון**, 5, 9-10.

Glassner, A., & Back, S. (2019). Heutagogy (Self-Determined Learning): New approach to student learning in teacher education. *Journal Plus Education*, 24, 39-44.

Glassner, A. & Back, S. (2019, presented: 6/4/2019). Heutagogy (Self-Determined Learning): New Approach to Student Learning in Higher Education. Paper presented at the 2019 annual meeting of the American Educational Research Association. Retrieved 04/07/2019, from the *AERA Online Paper Repository*. DOI: 10.302/1429487.

כיוון שיוטאגויה אינה תלויה במקום ובזמן היא מתאימה מאוד ללמידה מרחוק וישנם לא מעט מקומות בעולם (גרמניה, אוסטרליה, אפריקה וארצות הברית) שבהם לומדים מזה שנים בגישת היוטאגויה בלמידה מרחוק בתוכניות אוניברסיטאיות שונות.

הצעת מבנה לקורס יוטאגויה:

להלן ארבעה שלבים אפשריים של יוטאגויה. לא צריך לקחת את ההצעה כאן כ" כזה ראה וקדש" אלא כאפשרות להענקה של פחות או יותר אוטונומיה לסטודנט על פי שיקול הדעת של כל מרצה.

שלב ראשון:

המרצה של קורס מסוים יכול להכניס למודל של הקורס חומרים **שישמשו רקע ללמידה של הסטודנטים את נושא הקורס** (למשל: מאמרים, סרטונים, כתבות, הרצאות, המחשבות או קישורים לכאלו). ניתן להוסיף גם שאלות או הנחיות מכוונות או מנחות את הקריאה או הצפייה.

שלב שני:

לאחר שבועיים של קריאה או צפייה בחומרי הרקע, כל סטודנט יחליט ויבחר ב:

א. **"מה ללמוד מתוך הנושא הכללי של הקורס"**: כלומר, להחליט על שאלה/

סוגיה/נושא/בעיה הקשורה לנושא הכללי של הקורס שמעניין את הסטודנט ללמוד מתוך

הנושא הכללי של הקורס, המרצה יכול על פי שיקול דעתו לבקש שהבחירה תכיל

ההתייחסות לכמה מושגים או רעיונות מרכזיים הקשורים לנושא הכללי הקורס- והוא יכול גם לייצר בעצמו רשימה כזו.

ב. **"עם מי ללמוד?"** לפי שיקול דעת המרצה ניתן לתת לסטודנטים לבחור ללמוד לבד או בקבוצה קטנה (2-4).

ג. **"איך ללמוד"**, כלומר, לבחור בדרך, בכלים ובאסטרטגיה שבה הוא או הם בוחרים ללמוד את מה שהם בחרו כמעניין אותם ללמוד עליו.

ד. **"מתוך מה וממי ללמוד"**, כלומר, במקורות בהם הם ישתמשו כדי ללמוד (ממי וממה ללמוד?)

במהלך שלב זה המרצה יעמיד את עצמו להתייעצות של הסטודנטים אתו. אפשר דרך שימוש במייל, דרך בלוג אישי במודל, דרך ווטסאפ או בכל דרך אחרת מרחוק. אין הכוונה שהמרצה יורה לסטודנט מה לעשות, אלא רק יסייע לו לחשוב בכוחות עצמו איך להתקדם הלאה ולהתמודד עם אתגרים וקשיים בדרך (בסגנון של "בוא נחשוב ביחד מה ניתן לעשות?"). צריך לקחת בחשבון שהסטודנטים לא רגילים להחליט על עצמם בלמידה ובהתחלה יש קושי בתהליכי הבחירה העצמית שלהם (לא רגילים לחופש בלמידה)

שלב שלישי:

לאחר פרק של לפחות ארבעה עד שישה שבועות של למידה על הנושא הנבחר, כל סטודנט/קבוצה קטנה, יכולים להחליט ולבחור איך הם ישתפו את חבריהם האחרים לכיתה ביזע שיצרו או בחלק ממנו (עדיף אולי בצורה שתעורר עניין במה שהם למדו עליו).

שלב רביעי:

- כל סטודנט/קבוצה ייצרו קריטריונים להערכת התהליך והידע שיצרו בו ויעריכו את עצמם מילולית על פי קריטריונים אלו.
- המרצה יוכל לנהל איתם דיאלוג מרחוק (התכתבות או שיח ווטסאפ או אחר) על הערכה זו ועל פיה יחליט על פי שיקול דעתו על מי יקבע את הציון המספרי ואיך הוא ייקבע.
- אפשר גם שהסטודנטית/הקבוצה תיתן לעצמה הערכה של טווח חמישה ציונים מספריים ותשאיר להחלטת המרצה על הציון הסופי.
- אפשר גם שאחרי בחירת הנושא הספציפי הנלמד שכל סטודנטית/קבוצה גם תציב לעצמה ציפיות שלה לגבי התהליך והידע שיווצר בו ותיעזר בציפיות אלו כדי להעריך את הלמידה שלה ביחס לציפיות אלו.

אמנון גלסנר ושלמה בק מתנסים בהוראת קורסים כאלו במכללה ובאוניברסיטה מזה שש שנים, חוקרים ומפרסמים על כך בעברית ובאנגלית. הם נכונים לעמוד לרשות כל מרצה שיבחר להתנסות בגישת למידה כזו (בין אם במלואה או רק בחלק ממנה) לצורך התייעצות ועזרה.